Publicat pe (https://www.bnm.md)

18.06.2024

Situația financiară a sectorului bancar pentru trimestrul I al anului 2024

Situația financiară a sectorului bancar, conform datelor prezentate de către bănci, este caracterizată prin creșterea activelor, creditelor, depozitelor persoanelor fizice, depozitelor persoanelor juridice. Profitul aferent exercițiului în comparație cu perioada similară a anului precedent s-a micșorat, preponderent ca urmare a diminuării veniturilor din dobânzi, concomitent cu majorarea veniturilor neaferente dobânzilor. Veniturile din dobânzi s-au micșorat, în principal, din cauza diminuării veniturilor de la mijloacele plasate la BNM (rezerve obligatorii), a veniturilor obținute din investiții în titluri de datorii (VMS, CBN) și a veniturilor obținute de la activitatea de creditare. Totodată, creditele neperformante în valoare absolută au înregistrat o majorarea nesemnificativă, iar creditele expirate s-au micșorat, indicatorii calității portofoliului de credite s-au îmbunătățit ușor. Concomitent, s-au micșorat fondurile proprii, rata fondurilor proprii și depozitele băncilor.

La situația din 31.03.2024, în Republica Moldova activau 11 bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei.

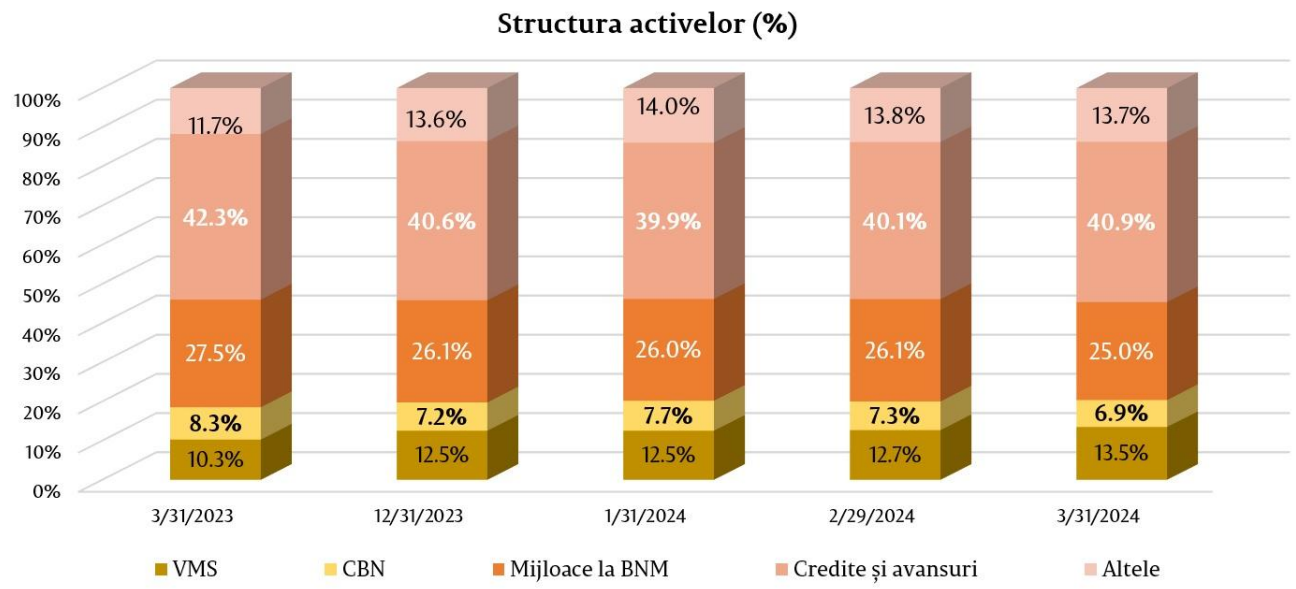
Situația financiară a sectorului bancar și conformarea cu reglementările prudențiale

La 31.03.2024, situația din sectorul bancar, reflectată în baza rapoartelor prezentate de către bănci, a înregistrat următoarele tendințe:

Activele și obligațiunile

Activele totale au constituit 157 813,6 milioane lei, majorându-se pe parcursul primului trimestrul al anului 2024 cu 2,5% (3 884,0 milioane lei).

În structura activelor, ponderea cea mai mare a revenit articolului din bilanț „Credite și avansuri la cost amortizat", care a constituit 40,9% (64 559,0 milioane lei), fiind în majorare cu 0,3 puncte procentuale (p.p.) față de finele anului precedent. Ponderea mijloacelor plasate la BNM a constituit 25,0% (39 485,5 milioane lei), fiind în descreștere cu 1,1 p.p., iar ponderea investițiilor băncilor în valorile mobiliare de stat și în certificatele Băncii Naționale a reprezentat 20,3% (32 114,9 milioane lei), fiind în creștere cu 0,6 p.p. Restul activelor, care constituie 13,7% (21 654,3 milioane lei), sunt menținute de către bănci în alte bănci, în numerar, imobilizări corporale, imobilizări necorporale etc. Ponderea acestora s-a majorat cu 0,1 p.p. comparativ cu sfârșitul anului 2023.

[1]

Soldul brut (prudențial) al creditelor a constituit 41,3% din totalul activelor sau 65 246,2 milioane lei, majorându-se pe parcursul perioadei analizate cu 2,1% (1 350,7 milioane lei).

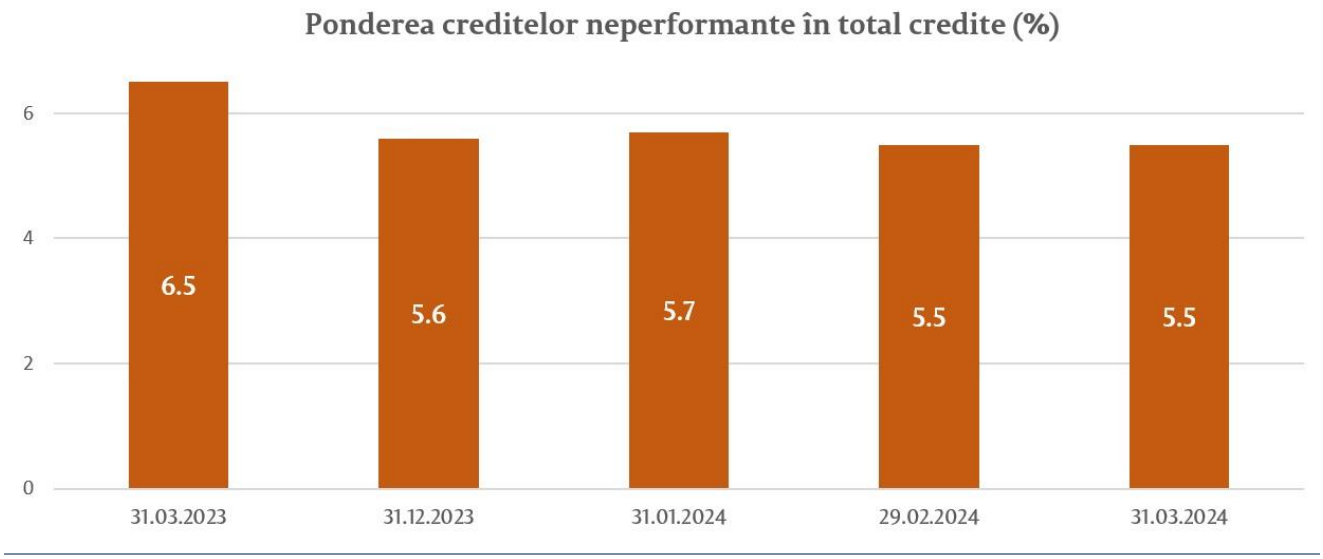
Cea mai mare creștere a fost înregistrată la creditele acordate pentru procurarea / construcția imobilului – cu 615,7 milioane lei (4,6%) până la 13 897,9 milioane lei, la creditele de consum cu 454,3 milioane lei (4,1%) până la 11 654,2 milioane lei, la creditele acordate în domeniul prestării serviciilor - cu 206,8 milioane lei (9,5%) până la 2 375,0 milioane lei și la creditele acordate comerțului – cu 153,3 milioane lei (1,1%) până la 14 391,9 milioane lei.

Totodată, cea mai mare descreștere pe parcursul primului trimestru al anului 2024 a fost înregistrată la alte credite acordate – cu 240,3 milioane lei (10,5%) până la 2 049,9 milioane lei și la creditele acordate mediului financiar nebancar – cu 192,3 milioane lei (7,0%) până la 2 565,2 milioane lei.

Pe parcursul perioadei de referință, ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor s-a micșorat cu 0,1 p.p., constituind 5,5% la 31.03.2024, indicatorul menționat variind de la 2,5% până la 6,2%, în funcție de bancă.

Totodată, creditele neperformante în valoare absolută s-au majorat cu 0,8% (27,4 milioane lei) până la 3 574,6 milioane lei.

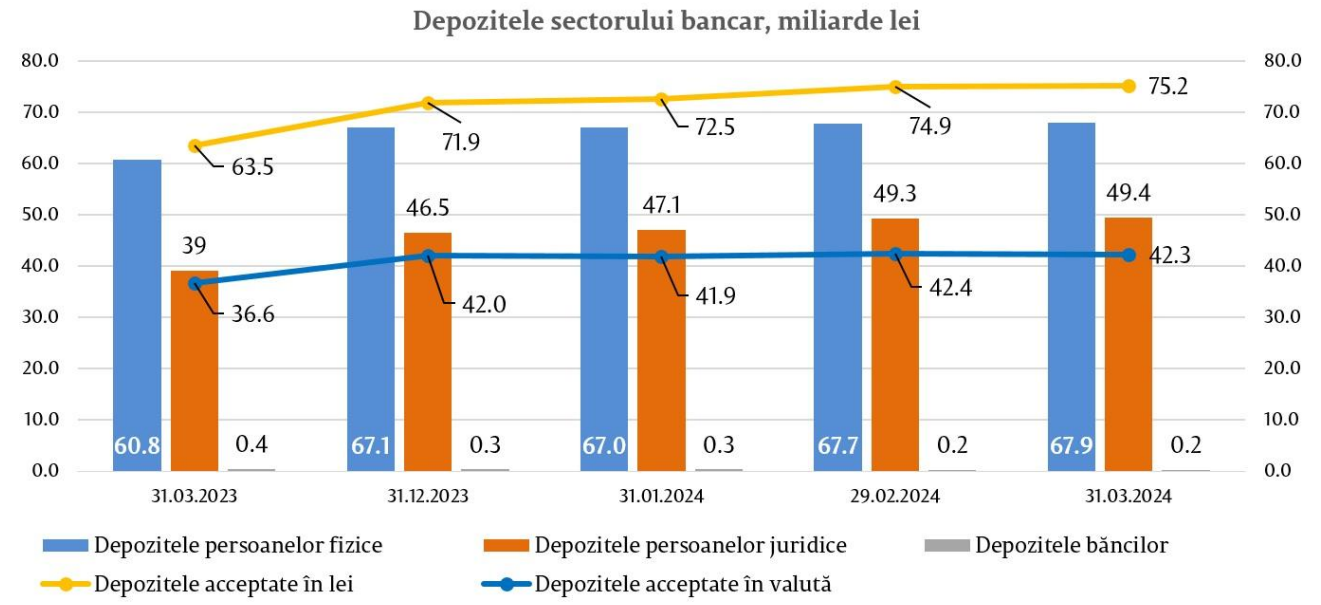
De asemenea, în perioada analizată s-au micșorat creditele expirate cu 9,5% (193,5 milioane lei) până la 1 845,4 milioane lei. Ponderea creditelor expirate în totalul creditelor a constituit 2,8%, micșorându-se cu 0,4 p.p. în comparație cu 31.12.2023, variind de la 1,5% până la 6,3%, în funcție de bancă.

[2]

Totodată, în perioada de referință s-a înregistrat majorarea soldului total al depozitelor, cu 3 618,4 milioane lei sau cu 3,2%, constituind 117 479,7 milioane lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 57,8% din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice - 42,0% și depozitele băncilor - 0,2%), ca urmare a creșterii soldului depozitelor persoanelor juridice cu 2 888,5 milioane lei (6,2%) până la 49 394,0 milioane lei și al depozitelor persoanelor fizice cu 789,3 milioane lei (1,2%) până la 67 877,9 milioane lei. Concomitent, a descrescut soldul depozitelor băncilor cu 59,3 milioane lei (22,2%) până la 207,8 milioane lei.

În totalul depozitelor, 64,0% au revenit depozitelor în lei, soldul majorându-se cu 3 258,2 milioane lei (4,5%) comparativ cu sfârșitul anului precedent și a constituit 75 160,3 milioane lei la 31.03.2024. Depozitele în valută au constituit 36,0% din totalul depozitelor, soldul acestora s-a majorat pe parcursul perioadei de referință cu 360,2 milioane lei (0,9%), alcătuind 42 319,4 milioane lei.

[3]

Veniturile și rentabilitatea

La 31.03.2024, profitul în sectorul bancar a însumat 814,2 milioane lei, micșorându-se cu 524,1 milioane lei

(39,2%) comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Micșorarea profitului a fost determinată de diminuarea veniturilor din dobânzi cu 1 167,8 milioane lei (33,9%). Totodată, s-au majorat veniturile din diferențe de curs valutar cu 123,5 mil. lei (34,7%) și veniturile din onorarii și comisioane cu 37,4 milioane lei (4,9%). Concomitent, s-au micșorat cheltuielile cu dobânzile cu 502,0 milioane lei (40,8%), iar cheltuielile neaferente dobânzilor (cheltuielile privind onorarii și comisioane, cheltuielile administrative, provizioanele, deprecierea activelor financiare și nefinanciare etc.) s-au majorat cu 14,8 milioane lei (0,7%).

Veniturile totale au constituit 3 603,5 mil. lei, micșorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 1 011,2 mil. lei (21,9%), dintre care veniturile din dobânzi au constituit 63,3% (2 280,2 mil. lei), iar veniturile neaferente dobânzilor – 36,7% (1 323,3 mil. lei).

Concomitent, cheltuielile totale au constituit 2 789,2 milioane lei, micșorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 487,1 milioane lei (14,9%), dintre care cheltuielile cu dobânzile au constituit 728,7 milioane lei (26,1% din cheltuielile totale), iar cheltuielile neaferente dobânzilor – 2 060,5 milioane lei (73,9% din cheltuielile totale).

La 31.03.2024, rentabilitatea activelor a constituit 2,1%, fiind în descreștere cu 0,7 p.p. comparativ cu finele anului precedent, iar rentabilitatea capitalului a constituit 12,1%, fiind în descreștere cu 4,1 p.p. comparativ cu finele anului precedent.

Conformarea cu cerințele prudențiale

Pe parcursul primului trimestru al anului 2024, băncile au continuat să mențină indicatorii lichidității la un nivel înalt, peste limitele reglementate.

Astfel, valoarea indicatorului lichidității pe termen lung (principiul I al lichidității) a constituit 0,70 (limita ≤1), variind de la 0,30 până la 0,89 în funcție de bancă, majorându-se cu 0,01 în comparație cu finele anului 2023.

Principiul III al lichidității, care reprezintă raportul dintre lichiditatea efectivă ajustată și lichiditatea necesară pe fiecare bandă de scadență și care nu trebuie să fie mai mic de 1 pe fiecare bandă de scadență, de asemenea, a fost respectat de către toate băncile, variind de la 1,34 pe banda de scadență până la o lună inclusiv până la 176,62 pe banda de scadență între o lună și 3 luni inclusiv.

Indicatorul privind acoperirea necesarului de lichiditate pe sector a constituit 276,1% (limita ≥ 100%), variind de la 156,9% până la 636,3%, fiind în descreștere față de finele anului 2023 cu 6,2 p.p.

Conform rapoartelor prezentate de bănci la situația din 31.03.2024, rata fondurilor proprii totale pe sectorul bancar a înregistrat valoarea de 28,2%, fiind în micșorare cu 1,7 p.p. față de finele anului precedent, variind între 22,4% și 50,3%. Toate băncile au respectat indicatorul „Rata fondurilor proprii totale” (≥10%).

De asemenea, toate băncile au respectat cerința indicatorului „Rata fondurilor proprii totale”, luând în considerare amortizoarele de capital.

La situația din 31.03.2024, fondurile proprii totale au constituit 20 323,6 milioane lei și au înregistrat o descreștere de 2,8% (574,9 milioane lei). Descreșterea fondurilor proprii, în principal, a fost determinată de majorarea diferenței pozitive dintre reducerile pentru pierderi la active și angajamente condiționale și mărimea reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor și a provizioanelor pentru pierderi, precum și

de distribuirea profitului (dividende) de către unele bănci.

La situația din 31.03.2024, băncile au respectat indicatorii prudențiali cu privire la expunerile mari și expunerile față de persoanele lor afiliate, cu excepția unei bănci, la care a fost înregistrată depășirea limitei de 30% a sumei valorii agregate a expunerilor din credite față de clienți sau un grup de clienți aflați în legătură, care constituie după mărime primele zece expuneri din credite în portofoliul total al creditelor, reprezentând 46,4%. În conformitate cu capitolul IV punctul 26 din Regulamentul cu privire la expunerile mari nr.109 din 5 aprilie 2019, depășirea limitei indicatorului menționat nu se consideră încălcare în cazul în care banca menține o cerință suplimentară de fonduri proprii privind excedentul respectiv, iar banca întrunește aceste cerințe.

De asemenea, toate băncile au respectat limita poziției dominante pe piața bancară, fiind sub limita de 35% a acestui indicator privind mărimea depozitelor persoanelor fizice și după mărimea activelor, cu excepția unei bănci, în cadrul căreia a fost înregistrată depășirea limitei de 35% a poziției dominante pe piața bancară după mărimea activelor, constituind 36,0%, iar poziția dominantă pe piața bancară după mărimea depozitelor persoanelor fizice a constituit 35,0%, fiind la limita stabilită (≤ 35%).

Dezvoltarea cadrului legislativ național și armonizarea acestuia cu legislația UE

Pe parcursul trimestrului I, 2024 Banca Națională a Moldovei (BNM) a menținut activitățile aferente elaborării și actualizării actelor normative secundare întru aplicarea Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor și promovarea cerințelor Basel III.

În acest context, prin HCE al BNM nr.03/2024, s-au operat modificări la Regulamentul nr.292/2018 cu privire la cerințele față de membrii organului de conducere al băncii, al societăţii financiare holding sau holding mixte, conducătorii sucursalei unei bănci din alt stat, persoanele care dețin funcții-cheie și față de lichidatorul băncii în proces de lichidare, fiind incluse cerințe diferențiate privind calitatea persoanelor care sunt numite în funcția de conducător al organului executiv al băncii.

De asemenea, s-au operat modificări la Planul de conturi al evidenței contabile în băncile din Republica Moldova care a avut drept scop actualizarea și perfecționarea contabilității în cadrul băncilor, inclusiv în contextul implementării în domeniul tehnologiilor financiare a plăților instant. Totodată, modificările efectuate în Planul de conturi au vizat ajustări elaborate în baza modificărilor actelor normative și a solicitărilor parvenite din partea băncilor.

Totodată, s-au produs modificări la Regulamentul nr.41/1997 cu privire la poziția valutară deschisă a băncii, și anume prin completarea cu conturi noi a anexei nr.2 „Modul de întocmire a raportului „Poziția valutară deschisă a băncii" aferente poziției care include echivalentul în lei moldovenești al soldurilor conturilor curente în valută ale persoanelor juridice rezidente, persoanelor fizice rezidente care practică activitate de întreprinzător sau alt gen de activitate și ale persoanelor fizice rezidente.

Vezi și

Tag-uri
depozite [4]
credite [5]
statistica [6]

capitalul [7]
activele [8]
lichiditatea [9]
soldul creditelor [10]
profitul băncilor [11]
banca [12]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/situatia-financiara-sectorului-bancar-pentru-trimestrul-i-al-anului-2024

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/files/1-SF_1.jpg [2] https://www.bnm.md/files/2-SF_1.jpg [3] https://www.bnm.md/files/3-SF_1.jpg [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=depozite [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=credite [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=capitalul [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=activele [9] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=lichiditatea [10] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=soldul creditelor [11] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=profitul băncilor [12] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=banca